

Semantyka i weryfikacja programów 2022/23.
Egzamin 6/02/2023, zadanie 3 (weryfikacja)

Pracujemy w języku $\text{TINY}_{\mathcal{A}}$ nad typem danych rozszerzonym o rodzaj Array i operacje:

$\text{newarr} : \text{Array}$
 $\text{put} : \text{Array} \times \text{Int} \times \text{Int} \rightarrow \text{Array}$
 $\text{get} : \text{Array} \times \text{Int} \rightarrow \text{Int}$
 $\text{swap} : \text{Array} \times \text{Int} \times \text{Int} \rightarrow \text{Array}$

Nośnik rodzaju Array to zbiór funkcji (całkowitych) z liczb całkowitych w liczby całkowite,

$$|\mathcal{A}|_{\text{Array}} = \mathbf{Int} \rightarrow \mathbf{Int},$$

a operacje interpretowane są jako funkcje

$\text{newarr}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}}$
 $\text{put}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \rightarrow |\mathcal{A}|_{\text{Array}}$
 $\text{get}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \rightarrow |\mathcal{A}|_{\text{Int}}$
 $\text{swap}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \rightarrow |\mathcal{A}|_{\text{Array}}$

zdefiniowane następująco:

$\text{newarr}_{\mathcal{A}}(i) = 0$
 $\text{put}_{\mathcal{A}}(A, i, n) = A[i \mapsto n]$
 $\text{get}_{\mathcal{A}}(A, i) = A(i)$
 $\text{swap}_{\mathcal{A}}(A, i, j) = A[i \mapsto A(j), j \mapsto A(i)]$

dla wszystkich $i, j, n \in \mathbf{Int}$ i $A : \mathbf{Int} \rightarrow \mathbf{Int}$. Wyrażenie $\text{get}(A, e)$ będziemy jak zwykle zapisywać jako $A[e]$. Ponadto, w asercjach wykorzystujemy „predykat” $A : \text{Array}$ stwierdzający, że zmienna A jest rodzaju Array (pozostałe zmienne są rodzaju Int). Wyrażenia logiczne języka rozszerzamy też o oczywiste nierówności $e < e'$ (wyrażalne jako $e \leq e' \wedge \neg(e = e')$) oraz $e > e'$ (wyrażalne jako $e' < e$). Dla czytelności, w formułach ciągi nierówności będziemy zapisywać w skróconej postaci, np. $j \leq i \wedge i < k$ zapisując jako $j \leq i < k$.

Dla wygody specyfikacji i dowodzenia poprawności wprowadzamy pomocniczy schemat formuł:

$$\text{max}(A, j, k, p) \equiv A : \text{Array} \wedge \forall i. (j \leq i \leq k \implies A[i] \leq A[p])$$

Należy udowodnić całkowitą poprawność następującego programu względem podanych warunków:

```
[A:Array ∧ n > 0 ]
m := 1;
while m < n
do
  (if A[m] > n*n then
    (j := 0;
     while m+j < n-j
     do (if A[m+j] > A[n-j] then A := swap(A,m+j,n-j) else skip;
        j := j+1
      );
     m := m+j
    )
  else
    (x := A[n];
     j := n; i := n;
     while j > m
     do (j := j-1;
        if A[j] > x then (A := swap(A,i,j); i := i-1) else skip
      );
     if i = n then m := n else m := i+1
    )
  )
[A:Array ∧ max(A,1,n,n)]
```

Na następnej stronie podana jest wersja tego programu z miejscem na wpisanie odpowiednich adnotacji, którą można wykorzystać dla przedstawienia rozwiązania (przy braku miejsca można też np. wpisać tam tylko nazwy adnotacji zdefiniowanych osobno).

Wymagane jest:

- podanie niezmienników γ_0 , γ_1 i γ_2 wszystkich trzech pętli programu oraz asercji α_1 i α_2 , które „koduują” dowód poprawności (podanie pozostałych asercji jest opcjonalne, ale jeśli zostaną podane, to ewentualne błędy mogą wpłynąć na ocenę rozwiązania), oraz
- podanie adnotacji [decr ... in ... wrt ...] tak, aby (w kontekście podanych niezmienników) wynikała z nich własność stopu pętli.

```

[A:Array  $\wedge$   $n > 0$  ]
m := 1
[
while [ $\gamma_0$  :
  m < n
do [decr           in           wrt           ]
  (if A[m] > n*n then
    ([
      j := 0;
      [
        while [ $\gamma_1$  :
          m+j < n-j
          do [decr           in           wrt           ]
            ( [
              if A[m+j] > A[n-j] then A := swap(A,m+j,n-j) else skip;
              [
                j := j+1
                [
                  );
                [ $\alpha_1$  :
                m := m+j
                [
                )
              else
                ([
                x := A[n];
                [
                j := n; i := n;
                [
                while [ $\gamma_2$  :
                  j > m
                  do [decr           in           wrt           ]
                    ( [
                      j := j-1;
                      [
                        if A[j] > x then ( A := swap(A,i,j); i := i-1 ) else skip
                        [
                        );
                      [ $\alpha_2$  :
                      if i = n then m := n else m := i+1
                      [
                      )
                    [
                    )
                  [
                  )
                [A:Array  $\wedge$  max(A, 1, n, n)]

```

Możliwe rozwiązanie

```

[A:Array ∧ n > 0 ]
m := 1
while [γ0 : A:Array ∧ 1 ≤ m ∧ ∃k.(m ≤ k ≤ n ∧ max(A, 1, m - 1, k)) ]
  m < n
  do [decr n - m in Nat wrt >]
    (if A[m] > n*n then
      (j := 0;
        while [γ1 : γ0 ∧ m < n ∧ 0 ≤ 2 * j ≤ n - m + 1 ∧
          ∀k.(0 ≤ k < j ⇒ A[m + k] ≤ A[n - k])]
          m+j < n-j
          do [decr n - j in Nat wrt >]
            ( if A[m+j] > A[n-j] then A := swap(A,m+j,n-j) else skip;
              j := j+1
            );
            [α1 : γ0 ∧ m < n ∧ (m + j = n - j ∨ m + j = n - j + 1) ∧ j > 0 ∧
              ∀k.(0 ≤ k < j ⇒ A[m + k] ≤ A[n - k])]
              m := m+j
            )
          else
            (x := A[n];
              j := n; i := n;
              while [γ2 : γ0 ∧ m < n ∧ m ≤ j ≤ i ≤ n ∧ (i = n ⇒ x = A[n]) ∧
                ∀k.(i < k ≤ n ⇒ A[k] > x) ∧ ∀k.(j ≤ k ≤ i ⇒ A[k] ≤ x)]
                  j > m
                  do [decr j in Nat wrt >]
                    ( j := j-1;
                      if A[j] > x then ( A := swap(A,i,j); i := i-1 ) else skip
                    );
                    [α2 : γ0 ∧ m < n ∧ m ≤ i ≤ n ∧ (i = n ⇒ x = A[n]) ∧
                      ∀k.(i < k ≤ n ⇒ A[k] > x) ∧ ∀k.(m ≤ k ≤ i ⇒ A[k] ≤ x)]
                      if i = n then m := n else m := i+1
                    )
                  )
            )
    )
  )
[A:Array ∧ max(A, 1, n, n)]

```